

PÕLTSAMAA VALLAVALITSUS

Keskkonnaamet
Terviseamet

Meie 20.12.2024 nr 7-1/2024/180-1

Info teadmiseks seoses Põltsamaa valla tuuleparkide eriplaneeringuga

Põltsamaa Vallavalitsus saadab teadmiseks kirjavahetuse, mis on toimunud Põltsamaa valla tuuleparkide eriplaneeringu avaliku väljapaneku käigus. Võimalik, et allpool toodud seisukohad (püstkirjas) on Keskkonnaametile ja Terviseametile lisaks Eve Süvari-Kongile saatnud ka kodanikud Tarmo Romm, Mare Evard ja Jeppe Grabow Olesen.

Põltsamaa Vallavalitsusele saadetud kirja sisu on järgnev (vastused on esitatud kaldkirjas):

Pauastvere külas Põltsamaa vallas korjatakse allkirju arvamustele tuuleparkide (TP) nr 5/14 ja 6/16 eriplaneeringu kohta. Samuti lisasime üldisemad märkused terve valla kohta.

Tuulepargid nr. 5/14 ja 6/16

Märkused eriplaneeringu (EP) kohta

1. Linnu uuringud. EP-s leitakse, et ei ole vaja teostada tuulepargis (TP) 16 uuringuid kakkudele, sookurgedele. Kohalikud elanikud on nii kuulnud kui vaadelnud kakulisi ja sookurgi TP-s 16 ja seda ümbritseval alal. Samuti pesitsevad TP 16 alal või selle ümbruses kullilised/kotkalised, rukkiräägud, varakevadel on vaadeldud seal metsise mängu. TP 14 planeeritaval alal pesitsevad must-toonekured, metsised, laanepüüd.

Linnustiku uuringu soovitused baseeruvad alusdokumendil “Üle-Eestiline maismaalinnustiku analüüs” (Kotkaklubi, Eesti Ornitoloogiaühing, 2022 <https://kliimaministerium.ee/elurikkuskeskonnakaitse/looduskaitse/uuringud-projektid-ja-analuusid#analuus-ja-lisad>). Seal toodud loogika kohaselt tuleb uuringu teemana kakke käsitleda juhul, kui planeeringualal ja selle 500m kontaktvööndis on metsa pindala suurem kui 300 ha (Maismaalinnustiku aruanne lk 35, ptk 5.1.4.3). Põltsamaa EP tuuleala nr 16 puhul on tegu väikese lahustükiga, kus metsamaa pindala jääb alla 300 ha. Sellele asjaolule viidates ei ole uuringute hulgas esialgu ette nähtud kakkude uuringut. Sookurgedele ei ole eriuuringut ette nähtud, sest nende paaride arv ja pesitsuskohad registreeritakse teiste uuringute (nt rähnide uuring) kaas-saadusena. Kui kohalikel elanikel, kellel on piirkonna loodusväärtuste kohta kahtlemata parim ülevaade, on põhjendatud kahtlused mõne linnuliigi regulaarselt esinemise või pesitsemise osas tuulepargialal,

on see väärtuslik lisainfo, mida uuringu metoodika ja mahtude kavandamisel arvesse võtta. Antud ala nr 16 kakkude uuring ei ole märkimisväärselt ajamahukas (ca 2 päeva) ning selle võib kohalike elanike poolt lisandunud info tõttu metoodikasse lisada. Kogu info alal kohatud lindude kohta (metsis, must-toonekurg, laanepüü, rukkirääk) tuleks võimalikult täpselt dateerida ja koondada ning esitada Keskkonnaametile, et see info jõuaks linnustiku uuringu läbiviijateni enne uuringutega alustamist. Põltsamaa Vallavalitsus kavandab avaliku väljapaneku ja avalike arutelude järgselt uuendatavast eriplaneeringu põhilahendusest tuuleala 6/16 välja jätmist.

2. Ulukid. EP aruande eelnõus märgitakse, et metsamaastikes paiknevad tuulepargid on üsna uus nähtus ja seepärast on raske hinnata pikemaajalist TP mõju imetajatele. Erinevad häiringud võivad muuta ala ulukitele mitteatraktiivseks. TP 16 koosneb peamiselt metsaalast, kus kohalikud on vaadelnud nii ulukite jälgi kui ka ulukeid endid, pisiulukid, rebased, ilvesed, sõralised (kitsed, põdrad), karud. Kui nende elu on häiritud, siis hakkavad nad liikuma alast väljapoole, s.t. võivad jõuda ümbritsevate elamute õuealadele, mis võib põhjustada ebameeldivaid olukordi. Juba ainuüksi TP ehitusetaap on kindlasti väga häiriv kõigile metsloomadele.

Seoses loomastiku elupaikade ja liikumisteedega selgitame, et tuuleparkide kavandamise järgmises etapis toimuvad loomastiku uuringute välitööd. Kõikide eelvalikualade loomastiku uuringute metoodika kooskõlastatakse eraldi Keskkonnaametiga, mis kinnitab nii metoodika sobivuse kui ekspertide pädevuse. Loomastiku uuringute välitööde tulemusel teevad eksperdid järeldused ja soovitused ning annavad hinnangu, kas ja millises mahus ja tingimustel eelvalikualale tuulikuid rajada saab. Lõpliku otsuse tegemisel tuulikute rajamise võimalikkuse ja tingimuste kohta loomastiku osas, on kaalukas sõnaõigus Keskkonnaametil, kes muuhulgas võtab aluseks ka loomastiku uuringu tulemusi ja järeldusi. Seega kavandamise järgmises etapis saab hinnata kavandatava tegevuse mõju uuringutel põhinevate ajakohaste algandmete põhjal.

Info alal kohatud loomade kohta tuleks vaatlejal võimalikult täpselt dateerida ja koondada ning esitada vabalt ligipääsetavatesse loodusvaatlusportaalidesse (nt PlutoF, eElurikkus) ja Keskkonnaametile (kui on tegemist kaitsealuse liigiga), et need jõuaksid ulukiuuringu läbiviijateni enne uuringutega alustamist.

3. Rästikud on väga tundlikud igasugusele vibratsioonile. TP 16 alal ja seda ümbritsevatel aladel pesitseb rohkelt rästikud. Praegugi on probleem, et nad leiavad tihti tee elamute õuealale. Kui tuulikute tekitatav maapinna vibratsioon nad TP aladelt eemale peletab, ei olegi neil kuhugi mujale minna, kui elamute lähedusse, mis on aga ohtlik, eriti väljas mängivatele lastele. Vibratsioon kahjustab tuuliku ehituslikku vastupidavust ja stabiilsust. Seepärast tuleb tuulikud projekteerida nii, et need töötamise ajal oleks vibratsioon võimalikult väike. Uuringute põhjal on vibratsiooni mõju kaasaegse tuulepargi rajamise, lammutamise ja opereerimise etapis üldjuhul väheoluline. Tuuliku poolt tekitatava vibratsiooni mõju roomajatele on erinevate tuuleparkide puhul uuritud, kuid tulemused on selgelt asukohapõhised ega ole suures pildis üldistatavad. Ehitusaegne vibratsioon võib ajutiselt häirida ümbruses elavaid roomajaid.

Tuuleparkide kavandamise järgmises etapis, kui on teada tuuliku vundamendi tüüp ning tehtud asukoha pinnase ehitusgeoloogilised uuringud, täpsustatakse vibratsiooni mõju ja selle olulisust elustikule, sh roomajatele.

Isegi kui lokaalselt kuskil asukohas võib roomajatel olla vajadus oma senisest elupaigast muutunud olulde tõttu mujale liikuda, ei ole eeldada, et nad liiguvad just inimeste poolt asustatud aladele ja hoovidesse. Seega mure elanikele ja lastele võimaliku suureneva rästiku hammustuse ohu tõttu, ei ole põhjendatud.

4. Nahkhiired. Kõigil kinnistutel TP 14 ja 16 vahel pesitsevad nahkhiired ja suure tõenäosusega on neid ka planeeritavatel TP aladel.

Eriplaneeringu detailse lahenduse etapis viiakse läbi nahkhiirte täpne asukohauuring koos välitöödega. Uuringumetoodika kooskõlastatakse Keskkonnaametiga. Vastavalt uuringutulemustele antakse täpsustatud hinnang kavandatavale tegevusele. Kui kohalikel elanikel on teavet mõne nahkhiireliigi regulaarselt esinemise või pesitsemise osas tuulepargialal, on see väärtuslik lisainfo, mida uuringu metoodika ja mahtude kavandamisel arvesse võtta. Kogu info alal kohatud nahkhiirte kohta tuleks võimalikult täpselt dateerida ja koondada ning esitada Keskkonnaametile, et see info jõuaks nahkhiirte uuringu läbiviijateni enne uuringutega alustamist.

5. Põhjavesi. Asume karstialal, millele avalduda võivate mõjude kohta ei ole uuringuid tehtud. TP 14 ja 16 vahel asuvad vähemalt 2 puurkaevu, mis on EP-s üldse märgistamata. Kuna põhjavesi on antud aladel kõrge ja nõrgalt kaitstud, siis on väga suur oht põhjavee reostusele, eriti TP-de ehitusetapis. Rangete ohutusnõuete järgimisele ja täitmisele ei saa küll lootma jääda. Umbusi jõgi Eesti forellijõgede nimestikus. Planeeritava TP 14 mõjualale jäävad kunstlikud koolmekohad.

KSH aruandes on antud võimaliku mõju hinnang põhjaveele eriplaneeringu asukoha eelvaliku täpsusastmes. Täpsem hinnang antakse eriplaneeringu detailse lahenduse käigus, kui on teada tuulikute vundamendi konstruktsioon ja ehitustehnoloogia. Kui võib ilmneda oht põhjaveele, siis rakendatakse asjakohaseid leevendusmeetmeid.

Puurkaevude osas tugineme EELISe infole. Kõik puurkaevud, mida EELISesse pole kantud, on ebaseaduslikud. Kui kaevude andmed pole registreeritud, siis ei ole võimalik nendega arvestada. Puurkaevude registreerimise korra sätestab ehitusseadustik. Planeeringuga seatavad nõuded on kohustuslikud täitmiseks ning neid järgitakse, et tagada kavandatava objekti ohutus. Ei ole asjakohane eeldada, et nõudeid ei täideta.

6. Pinnavesi. Sama probleem nagu põhjavee puhul, väga suur reostuse oht.

Tuulikud tuleb kavandada, ehitada ja töös hoida nii, et reostusohu pole. Igaüks, sh tuulepargi arendaja ja ehitaja, peab tagama, et tema tegevuse tulemusena pinnavett ei reostataks.

7. Kinnisvara väärtus langeb drastiliselt ja mitmekordselt. Kes maksab hinnavahe?

Esitatud väitel puuduvad põhjendused ja viited teadusallikatele. KSH ptk-is 7.13 Mõju varale on meie ekspertide poolt toodud järgmine info: Tuuleparkide mõju varale võib väljenduda esmajoones kinnisvara väärtuse muudatuse kaudu. Eesti kontekstis ei ole tuuleparkide mõju kinnisvara hinnale uuritud, mistõttu ei ole võimalik Eestis avalduvaid aspekte välja tuua. Uuringud teistes riikides näitavad, et tuuleparkide rajamisel võib (aga ei pruugi) kinnisvara hinnale olla negatiivne mõju kuni 3 km kaugusel asuvatele maaiüksustele ning see sõltub mitmest aspektist: tuulikute nähtavus, kaugus, kõrgus ja tuulikute arv. Üldjuhul on mõju suurem kõrgemate ja lähemal paiknevate tuulikute osas. Mõju leevendamiseks saab kaaluda tuulepargi kavandamist selliselt, et tuulikute nähtavus kriitilistele kinnistutele ei ulatu.

Samal ajal tuleb siiski arvestada, et võimaliku kavandatava tuulepargi mõju kinnisvara hinnale ei pruugi olla nii vahetu, sest konkreetse objekti kinnisvara hind sõltub eelkõige kinnisasja seisukorrast, turuolukorrast, piirkonna atraktiivsusest ja nõudlusest jm.

Tuulikute talumisest ja võimaliku negatiivse mõju leevendamiseks on ette nähtud nn keskkonnahäiringu hüvitamise tasu, mis on mh ette nähtud ka võimaliku kinnisvara väärtuse vähenemise kompenseerimiseks.

Põltsamaa Vallavalitsus plaanib sotsiaal-majanduslike uuringute tellimist, mille üheks osaks on sel juhul ka kinnisvara väärtuse muutuste analüüs.

8. Mürad. EP-s rõhutatakse korduvalt, et müra kahjude vähendamiseks tuleb vältida TP-de kaarekujulisi servi ja teravaid tippu. Just sellise kujuga on aga kõik Põltsamaa valda planeeritavad TP-d, sealhulgas ka TP 14 ja 16. Seetõttu on viimaste puhul ja eriti kahe ala vahele jäävatel elamutel märkimisväärne müra koosmõju oht.

Eelvaliku alade kujud tulenevad välistavate alade puhvritest. Müra mõju ei tulene tuulepargi ala kujust, vaid on seotud tuulikute asukohtadega, mis täpsustuvad järgmises detailse lahenduse etapis. Tuuleparkide edasisel kavandamisel, rajamisel ja käitamisel tuleb tagada inimese tervise kaitseks kehtivate müra normtasemete, sh siseruumides kehtivate madalagedusliku müra normtasemete ja infraheli normtasemete täitmine.

9. Madalsageduslik müra. Isegi EP-s mõõndakse, et madalsageduslik müra, eriti välisõhus leviv, võib ületada lubatud piire. Maal elavad inimesed toimetavad sageli väljas, aknad on soojal ajal lahti. Seega mõju on kindlasti suurem ja häirivam kui EP-s märgitakse.

Enamike alade puhul on eriplaneeringuga kavandatud ainult tuulepargi alade võimalik paiknemine. Tuulikute asukohad selgitatakse välja detailse lahenduse koostamisel. Detailse lahenduse koostamisel teostatakse ka juba konkreetsele tuulikute paigutuslahendusele müra hindamine. Tuuleparkide edasisel kavandamisel, rajamisel ja käitamisel tuleb tagada inimese tervise kaitseks kehtivate müra normtasemete, sh siseruumides kehtivate madalsagedusliku müra normtasemete ja infraheli normtasemete täitmine.

10. Mitme müra koosmõju. Tuleb esiteks arvestada juba eelpool mainitud mitme tuuliku müra koosmõju ja teiseks sellele lisanduvad madalsageduslik müra, tihti mitme tuuliku koosmõjuga. Seega kui ühe tuuliku üks müra tüüp võib olla inimestele, samuti loomastikule ja linnustikule ainult kergelt häiriv, siis mitme tuuliku ja mitme müra pidev, katkematu häiring võib pikema aja jooksul tekitada tõsisemaid terviseprobleeme. Sellise koosmõjude „kokteil“ on eriti kahjustav vanemaalastele.

Tuuleparkide müra hindamisel arvestatakse nii tuulikute omavahelist koosmõju kui ka tuuleparkide omavahelist koosmõju. Eriplaneeringus on seatud tingimus, et tuulepargi edasisel kavandamisel tuleb teostada välisõhus leviva mürataseme modelleering, mis peab lähtuma reaalistest kavandatavatest tuulikute asukohtadest ja sel ajahetkel valitsevast parimast teadmisesest tuulikute müra arvutusliku hindamise osas. Arvestada tuleb ka vastaval ajahetkel valitsevat teadmist koosmõju avaldada võivate tuuleparkide osas. Tuulikute asukohtade ja mudeli täpsustumisel tuleb veenduda, et see ei põhjusta elamualadel tööstusmüra õise sihtväärtuse ületamist. Modelleerimisel tuleb anda hinnang mõjualas paiknevate elamualade müratasemetele, sh mürale siseruumides ning madalsagedusliku müra tasemetele. Iga järgneva tuulepargiala arendamisel piirkonnas tuleb hinnata müra koosmõju juba olemasolevate või teiste kavandatavate tuuleparkidega. Seega on seatud tingimused, mis tagavad nii tuulikute kui ka tuuleparkide omavahelise koosmõju hindamise.

11. Visuaalne mõju. 290 m tuulikud paistavad selge ilmaga 60 km kaugusele. EP kohaselt on enamuse TP alade tuulikud Põltsamaa linna suhtes kas visuaalselt või valdavalt domineerivad. Elamute läheduses paiknevad tuulikud on kõik visuaalselt domineerivad, omades veel suuremalt mõju kui nad ümbritsevad elamuid poolkaarena.

Tuulikute visuaalne mõju ei pruugi olla tingimata negatiivne, vaid oluline on tuulikutest tuleneva visuaalse mõjuga asukohapõhiselt kavandamise etapis arvestada. Juhul, kui mingis asukohas võib eeldada olulist visuaalset mõju, on ümbritsevat maastikku ja asukohapõhiseid aspekte arvesse võttes

teatud juhtudel võimalik tuulikud sobitada maastikku selliselt, et nende mõju on neutraalne või need jäävad maastiku taustale, sulandudes muu maastikupildi hulka. Põltsamaa valda koostatud nähtavusanalüüsi järgi jäävad tuulepargid nähtavaks eelkõige avatud maastikuga aladelt ja põldudelt.

Põltsamaa Vallavalitsus kavandab uuendatavas planeeringulahenduses kõrguste vähendamist kuni 270 m peale.

12. Varjutused. Kumulatiivne mõju väga paljudele majapidamistele omades ohtu häiriva tasemega varjutuseks.

KSH aruandes on toodud, et varjutuse mõju täpsustatakse detailses lahenduses ja koostatakse uus modelleering lähtuvalt tuulikute reaalsest asukohtadest. Selgitame, et varjutuse hindamisel arvestatakse nii tuulikute kui ka tuuleparkide võimaliku koosmõjuga elamuala suhtes.

13. TP 16 ala vahetus läheduses asuvad pärandkultuuriobjektid Rahamägi ja Ohvrikivi.

Nimetatud objektid jäävad tuulepargi alast 300-400 m kaugusele ning negatiivset mõju neile võimalikust kavandatavast tuulepargist ette ei ole näha.

14. Sideteenused. Meie piirkonnas on nii mobiili- ja raadioside kui telepilt kehvema leviga kui linnades ja asulates. Esineb ka n.ö. surnud tsoone. TP teevad olukorra veel halvemaks.

Kõiki punkte kokku võttes leiame, et TP 14 ja 16 edasine arendus tuleb lõpetada, kuna nende ehitamine ja kasutuselevõtt kahjustab loodust ja muudab ümbritsevate alade elanike elutingimused võimatuks.

Põltsamaa valla tuuleparkide eriplaneeringu KSH käigus küsiti antud teema kohta arvamust sideteenuste tagamise eest riiklikul tasandil vastutavalt Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametilt (TTJA). Ametil puudub teave tuuleparkide mõjude kohta sideteenustele, samuti ei ole teema õiguslikult täpsemini reguleeritud. Arvestades tuuleparkide laia levikut kogu maailmas, pigem ei ole TTJA-le teadaolevalt tuuleparkidel mõju tavapärasele sidele. Teaduskirjanduse põhjal ei saa üheselt väita, et elektrituulikute mõju sideteenustele puudub, kuid enamikul juhtudel probleemi ei ole ning kui on, siis on see tehniliselt leevendatav.

Tervet valda puudutavad märkused

1. Ka kõik eelnevalt mitte käsitletud Põltsamaa valda planeeritavad TP-d asuvad hajaaladel ja on tipitud elamute vahele kaarte ja teravate tippudega, mis ei ole soovitatavad. Maapiirkonnas elab TP-de mõjualas palju vanemaid inimesi, kes on tuulikute mõjude suhtes tundlikumad.

Eelvaliku alade kuju tuleneb välistavate alade puhvritest. Müra jm mõju ei tulene tuulepargiala kujust, vaid tuulikute asukohtadest ja kaugusest, mida täpsustatakse eriplaneeringu järgmises, detailse lahenduse etapis. Vastavus müranormidele jm nõuetele tuleb tagada ning vastavalt sellele täpsustatakse tuulikute paigutust tuulepargiala piirides.

2. Vallas on palju metsaseid alasid, kuhu on vaja kõrgeid tuulikud, et mingitki kasu saada. Mida kõrgem tuulik, seda suuremad keskkonnamõjud. 290 m tuulikud on terve maailma mastaabis uued ja seepärast on nende poolt tekitatavate mõjude kohta väga vähe uuringuid ja informatsiooni. Miks peavad meie valla elanikud ja loodus olema „katsejäresteks“?

Täna teadaolevalt on soovitud võimaldada planeeringutega kuni 290 m kõrguste tuulikute kavandamist, sest tuulegeneraatorite tehnoloogia areneb kiiresti. Jätkusuutlikkuse seisukohast võib olla mõistlik kavandada pigem kõrgemad ja vähem kui madalamad ja rohkem arv tuulikuid. Samas Põltsamaa Vallavalitsus kavandab planeeringulahenduse uuendamisel tuulikute kõrguste vähendamist kuni 270 m peale, kuna 290 m kõrguseid pole toodetud ega uuritud nende mõju inim- ja looduskeskkonnale.

3. TP-e planeeritakse ka loodusaladele, mis peaksid täiesti puutumata jääma.

Ei ole täpselt aru saada, mida kirjutaja on mõelnud loodusalana. Natura loodus- ja linnualad jm kaitstavad alad ning oluliste liikide elupaigad koos vajalike puhvritega on tuulepargi aladena välistatud.

4. Kogu KSH on tõenäolistele oletustele üles ehitatud. Edaspidised uuringud plaanitakse läbi viia kiirkorras, nt. toonitatakse, et linnustiku uuringutele tuleb pühendada aega, et saada tõeseid andmeid, kuid saamas rõhutatakse, et uuringud tuleb läbi viia kiiresti, ühe aasta jooksul. Kuna uuringud tellib arendaja, siis ei saa neid kuigi erapooletuteks pidada.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku etapp ja selle KSH ongi üldisemad ning seejuures tuginetakse seni tehtud uuringutele ning ekspertide arvamustele. Linnustiku uuringute kestvuse jm asjaolud on tunnustatud linnustiku ekspert määranud ning neis ei ole põhjust kahelda. Lisaks on esitatud meetodika saanud kooskõlastuse Keskkonnaametilt. Keskkonnaamet aktsepteerib linnustiku uuringu tegijatena vaid pädevaid linnustiku eksperte. Väide, et kuna uuringud tellib arendaja, siis need ei ole erapooletud, ei ole asjakohane. Ekspert teeb oma tööd erapooletult ja sõltumatult vaatamata sellele, kes töö tellib.

5. EP-s antakse iga valdkonna käsitluse lõpus soovitusi TP alade suuruse, kuju ja tuulikute paigutuse kohta. Kui need kõik kokku võtta, tekib palju lahknevusi ja vasturääkivusi, s.t. ühe mõju minimeerimine suurendab teist.

Väide on püstitatud nii üldisena, et sellele ei ole võimalik täpsemalt vastata. Selgituseks, et tuuleparkide kavandamise järgmises etapis täpsustatakse tuulepargi lahendust asukohapõhiste uuringute tulemuste põhjal. Seejuures hinnatakse kaasnevaid mõjusid. Lahknevuste ja vastuolude korral erinevate mõjuvaldkondade vahel analüüsitakse olukorda põhjalikult ning selle tulemusena täpsustuvad ka tingimused ja meetmed.

6. Mõju turismile. Põltsamaa on praegu kaunis, roheline linnake. Peale linna ümbritsemist visuaalselt domineerivate tuulikutega, ei ole Põltsamaa kindlasti turistidele enam atraktiivne koht külastamiseks. Pigem tööstusmaastik.

Tuulikute rajamine toob kindlasti kaasa teatud muutused maastikus, aga need ei pruugi Põltsamaa turismipotentsiaali vähendada. Põltsamaa linnast on tuulikud vaadeldavad vaid teatud kindlates asukohtades. Lisaks võib tuulikute kavandamine kaasa tuua nn tuuliku turistide lisandumist.

7. EP kohaselt peaks TP arendus valda juurde tooma uusi elanikke ja looma uusi töökohti. Pigem vastupidi. Lisanduvad küll TP-e hooldavad tööd, mida aga nähtavasti teostavad arendajapoolsed töötajad, kes ei ela koha peal, vaid liiguvad TP-st TP-i. Küll aga võib valla elanikkond väheneda, kuna elanike, eriti maa piirkondades, TP lähedustes elavate elanike elutingimused ja heaolu vähenevad drastiliselt. Elanikkonna vähenemine toob omakorda kaasa raske olukorra ettevõtetele, kellel võib hakata nappima töökäsi ja nad peavad oma tegevuse hoopis lõpetama.

KSH järgi ei ole eeldada elanike elutingimuste olulist halvenemist, veel vähem drastilist halvenemist (vt täpsemalt KSH aruande vastavatest peatiikidest). Pigem võimaldab KOVile ja elanikele makstav tuulikute tulenev keskkonnanahäiringute tasu elukeskkonda ja taristusse täiendavaid investeeringuid teha (lasteaiaid, teed, puhkealad jm objektid), millest saavad kasu kõik omavalitsuse elanikud ja ettevõtted. Tuulikute rajamine võib ettevõtetele pigem soodsamaid tingimusi kaasa tuua, näiteks läbi elektri otseliini rajamise võimaluse.

8. Halbu elamistingimusi ei ole võimalik rahaga kompenseerida.

KSH tulemuste põhjal ei ole eeldada elanike elutingimuste olulist halvenemist.

9. Kas tõesti on 5000 € tuuliku kohta vallale nii suur summa, et ollakse selle nimel valmis oma elanikest ja loodusest „üle sõitma“?

Eriplaneeringu menetlemisega anname aluse riiklike eesmärkide täitmiseks. Tasu saamine ei ole KOVi eesmärk, kuigi selle saamine võimaldab kohalikku elukeskkonda parendada.

10. Arvestama peab kohalike olude ja keskkonnaga. Mis sobib lääne tööstusmaastikku, ei sobi meie loodusmaastikku.

Kohalike oludega on arvestatud (välistatud alad). Riiklikest eesmärkidest tulenevalt on oluline leida kompromiss (kohaliku elukeskkonna kvaliteet vs riiklikud eesmärgid).

Kokkuvõtteks

Põltsamaa Vallavolikogu kehtestas 19.09.2024 otsusega nr 1-3/2024/39 Põltsamaa valla üldplaneeringu: Põltsamaa valla üldplaneeringu peamised eesmärgid on soodustada mitmekesise ja kvaliteetse elukeskkonna kujundamist, kuid säilitada ja kaitsta olemasoleva keskkonna väärtuseid.

EP I etapi eesmärk oli välja selgitada tuuleparkide sobivus valda. Leiame, et arvestades valla omapära, need siia ei sobi. Teeme ettepaneku lõpetada igasugune edasine arendustöö tuuleparkide rajamiseks.

Koopia Keskkonnaametile, Terviseametile, Põltsamaa Vallavalitsusele

Põltsamaa Vallavalitsus ei lõpeta tuuleparkide eriplaneeringu menetlusprotsessi, kuna seni koostatud materjalide põhjal ei saa väita, et tuulepargid Põltsamaa valda üldse ei sobi ning lisaks puudub täna eriplaneeringu menetlusprotsessi lõpetamiseks seaduslik alus. Edaspidises menetluses tuleb leida planeeringule kompromisslahendus, mis aitaks kaasa riiklike eesmärkide täitmisele, kuid samas arvestaks ka kohalike huvidega nii palju kui võimalik.

Vastuskiri saadetakse teadmiseks ka Keskkonnaametile ja Terviseametile.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kersti Paas
majandusosakonna juhataja

Kertu Anni
planeeringuspetsialist
5309 6850 / kertu.anni@poltsamaa.ee